

Umačkání dětmi
Představení projektu

7

Hrajte si s chudobou a diskriminací
hry a aktivity pro oddíly

8

Novinky na stánku Mozaika
trička, mikiny, flash disky

15

Čeští cestovatelé
kvíz

18

Ve dnech 14. – 16. ledna 2011 se uskutečnilo v klubovně v Kopřivnici Republikové finále Pionýrského Sedmikvítku ve výtvarných a rukodělných činnostech.

Své výkresy nám poslali soutěžící (děti i dospělí) z různých částí České republiky. Neúčastnily se jen pionýrské skupiny, ale zapojily se i školy a družiny. Výkresy přišly např. z Jevišovic, Ostravy, Holešova, Českého Těšína, Nepomuku, Rouchovan, Kopřivnice, Brodka u Prostějova a dalších.

V pátek se sešla porota a společnými silami vybrala ty nejlepší práce ze všech. Muselo to být těžké, protože všechny práce vypadaly moc pěkně. Během hodnocení zaslanych výrobků měly děti možnost si vytvořit něco z keramické hlíny v klubu Kamarád, kde byly navíc i různé hry, takže o zábavu bylo postaráno.

V sobotu jsme se společně vydali na výlet na Pustevny, kde nám počasí moc nepřálo. Chvilí přšelo, poté padaly kroupy, ale nám to nevadilo a vyšli jsme k Radegastovi. Tam jsme udělali skupinové fotografie a mohlo se jít dolů. Ti, kteří měli zájem, se mohli zajít podívat na sochy z ledu. Pak jsme se všichni vydali zpátky do klubovny.

V klubovně už na nás čekal teplý guláš, který všichni pojedli, no a pak už přišla očekávaná chvíle, a to vyhodnocení Sedmikvítku. Potom následovaly drobné aktivity a soutěže mezi dětmi.

Snad příští rok bude minimálně stejně úspěšný jako ten letošní, který jsme si všichni užili. A naši kamarádi z Jevišovic poznali naše pravé horské počasí na Pustevnách.

Gabriela Seibertová, PS Kopřivnice

Výsledek

Celkem bylo hodnoceno okolo 220 prací (pozn.: z prostorových důvodů uvádíme pouze vítěze kategorií).

Výtvarka

Kategorie A.

1. Hana Nováková – Jevišovice

Kategorie B.

1. Martin Čajon – Brodek

Kategorie C.

1. Dominik Šulák – Kopřivnice

Kategorie D.

1. Alena Nováková – Jevišovice

Kategorie E.

1. Michal Jalůvka – Kopřivnice

Kategorie F.

1. Lenka Fárová – Brodek

Keramika

Kategorie A.

1. Michal Holý – Holešov

Kategorie B.

1. Michaela Bryndová – Kopřivnice

Kategorie C.

1. Adéla Otrubová – Brodek

Kategorie D.

1. Alena Nováková – Jevišovice

Kategorie E.

1. Gabriela Seibertová – Kopřivnice

Rukodělky

Kategorie A.

1. Hana Nováková – Jevišovice

Kategorie B.

1. Viktorie Doležalová – Rouchovany

Kategorie C.

1. Anna Rybárová – Nepomuk

Kategorie D.

1. Štěpánka Foltinová – Kopřivnice

Kategorie E.

1. Romana Sehneiderová – Brodek

Kategorie F.

1. Miroslav Klimecký – Kopřivnice

Kolektivní práce – Výtvarka

1. Tygr – Brodek

Kolektivní práce – rukodělka

1. Strom – Šedé myšky – Kopřivnice

To snad není pravda...

Řeknete si možná, až budete číst stranu 5. Na ní se totiž dozvíte, že lednová Česká rada Pionýra „odpískala“ Poselství 2011. Místo něj se bude ve stejném termínu a na stejném místě konat méně formální akce Kamínka. Ohlasy na toto rozhodnutí byly různé, zhusta však nepříliš kladné. Zazněly i obavy, že se ve sdružení přestaneme společně bavit o tom, kam dál chceme směřovat. Nechci tu rozebírat pro a proti, na to tu není místo a navíc k tomu nejsem nijak povolán. Přesto si dovolím v podstatě osobní poznámku, že každá mince má dvě strany. Je to tak, že Česká rada Pionýra zrušila akci, která měla Pionýr posunout dál? Nebo zhodnotila situaci a akci odsouzenou k nezdaru kvůli nezájmu účastníků nahradila jinou formou, aby připravená témata nepřišla vniveč? Kamínka nemají stejnou váhu jako obsahová konference, to jistě ne. Přesto jsou ale prostorem, který je možné využít i k rozpravě o budoucnosti sdružení. Věřím, že v této otázce je důležitější obsah než forma...

Jakub

Republikové setkání pionýrských oddílů

Pozor, aktuální informace. Republikové setkání pionýrských oddílů proběhne letos v kraji Vysočina, přesněji v Kruševské – v kempu Moře u rybníku Řeka. Poznamenejte si datum 10. – 12. června a těšte se na podrobnější informace, které najdete v příštích číslech Mozaiky.

Uklidíme si před vlastním prahem!

Konkrétně před prahem TZ Malíkovice. Ve dnech 20. – 22. května 2011 připravujeme úklidovou brigádu, díky které chceme základnu v Malíkovicích zvelebit k letnímu využití. Přivítáme šikovné pomocníky k pracím uvnitř objektu, ale i venku na zahradě. Zajistíme teplé jídlo, svačinku, pitný režim a večer posezení u táboráku s opékáním vuřtů. Na dobrovolníky čeká překvapení! Případní zájemci nás mohou kontaktovat na iva@pionyr.cz nebo zuza.dan@seznam.cz, kde vám sdělíme více podrobností.

Kalendárium 2011

nabídkový plán akcí a soutěží

25. – 27. 3.	Kamínka	Mladá Boleslav	Pionýr
11. 5.	Český den proti rakovině	celá ČR	Liga proti rakovině Praha
26. – 29. 5.	Bambiriáda 2011	celá ČR	ČRDM
20. – 22. 5.	brigáda Malíkovice	Malíkovice	Pionýr
10. – 12. 6.	Republikové setkání pionýrských oddílů	kraj Vysočina	KOPKV
23. – 25. 9.	Pionýrská stezka	Brno	SPTO Brno
5. 11.	Pionýrský Sedmikvítek – Tanec	Ústí nad Labem	ÚKOP

Nabídka vzdělávacích akcí PVC

Hlavní vedoucí dětských táborů

1. – 3. 4.	Trhanovský zámek (u Domažlic)	Pižeňské PVC
1. – 3. 4.	Brno	Jihomoravské PVC
16. – 17. 4.	Ostrava	Moravskoslezské PVC
29. 4. – 1. 5.	Skavsko u Morkovic	Zlínské PVC
2. – 4. 9.	Bělčice u Kaliště	PVC KOP kraje Vysočina

Obsah čísla 6

- 1 Zimní výprava oddílu Lenochodi, 32. PS Pláňata – Klínecko
- 2 Pionýrský Sedmikvítek – Výtvarná a rukodělná činnost
- 4 Informace z jednání orgánů Pionýra a z ČRDM
- 5 Kamínka – důležitá informace
- 6 Povodně 2010 – pionýři pomáhali se sbírkou v Jaroměři
- 7 Umačkání dětmi – představení projektu k Evropskému roku dobrovolnictví
- 8 Hrajte si s chudobou a diskriminací – hry a aktivity pro oddíly
- 9 Klíčení – představení odborných týmů IV
- 10¹¹ Tržiště nápadů a zkušeností; Robin a Páťa
- 12¹³ Sami o sobě – zprávy ze sdružení
- 14 Evropský rok dobrovolnictví
- 15 Novinky na stánku Mozaika
- 16 Nedejte se zaskočit
- 17 Oddíl se známkou Slunce – „nesmrtelné“ oddíly II/6
- 18 Čeští cestovatelé – kvíz
- 19 Kaleidoskop
- 20 Ledové svícný – námět na rukodělnou činnost

foto na titulu: David Urban

Mozaika Pionýra – vydává Pionýr pro svou vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 8. 1. 2011.

Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 116 47, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101;

e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o sdružení Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů doc nebo rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk 300 dpi. **Odpovědný redaktor:** Jakub Kořínek (Jakub). **Redakční rada:** Mgr. Martin Bělohávek (Martin), Mgr. Karel Krtilka (Krték), Miroslav Jalovecký (Mirek), Jiří Let (Letík), Ing. Lee Louda (Lee), Vlastislav Toman (Hadži). **Ilustrace:** Jaroslav Dostál, Jiří Filípek, Roman Jurkas, Pavel Kotyza. **Grafická úprava:** pixelia.cz. **Tisk:** BOFTISK Nymburk. **Distribuce:** Postservis. V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

Kdo neschůzuje s námi...

...schůzuje proti nám! Tak by se zhruba dalo shrnout dění posledního lednového víkendu, především soboty. Jednala Česká rada Pionýra v novém složení. A tím není myšleno jen nové funkční období starých známých tváří. Mezi delegáty ČRP došlo ke zhruba poloviční obměně.

Proběhly první schůzky nově ustavených sekcí ČRP a ještě k tomu další souběžná jednání – Revizní komise Pionýra nejen provedla revizi ústředí, ale také plánovala svoji činnost na další období. Aby byl naplněn jeden z úkolů Akčního plánu Pionýra pro období 2010-2011, sešla se také ad hoc vytvořená pracovní skupina k mezinárodním aktivitám, aby tuto oblast činnosti zhodnotila a navrhla cíle do budoucna (z časových důvodů se to nepodařilo beze zbytku, takže výstup bude dokončen korespondenčně).

S výstupy z České rady Pionýra vás seznámíme v dalším čísle Mozaiky, o jednom podstatném se ale můžete více dozvědět již nyní na vedlejší stránce.

red

Skupina Stát České rady dětí a mládeže u premiéra

Ministerský předseda Petr Nečas přijal ve čtvrtek 20. ledna čtyřčlennou deputaci České rady dětí a mládeže ve složení Aleš Sedláček, Petr Halada, Tomáš Novotný a Bořek Slunéčko.

Šéf národní rady uvedl schůzku představením aktivit ČRD, spolků v ní sdružených a konstatoval, že schůzka navazuje na podepsané memorandum o podpoře práce neziskových organizací z podzimu loňského roku.

V rozpravě s předsedou vlády se pracovní skupina dotkla otázek financování, nerovnoprávných podmínek, které

mají spolky dětí a mladých lidí při spravování majetku někdejšího SSM ve srovnání s jinými subjekty, na které byl svazácký majetek také převeden.

Hovořili jsme o nekonečném příběhu zákona o dobrovolnictví, který po dlouhém spánku na ministerstvu vnitra přechází, zdá se, pod gesci ministra školství, hovořili jsme i o tom, že

chystaný zákon o veřejně prospěšných organizacích je v navrhované podobě pro ČRD nepřijatelný, neboť znamená nárůst byrokracie a spolkům prakticky nepomáhá.

Premiér chápavě reagoval na naši podporu zřízení veřejného rejstříku spolků a sdružení.

Petr Nečas ujistil zástupce České rady dětí a mládeže, že v souvislosti s vyhlášenými tendry ve společnosti Lesy ČR nebudou omezeny aktivity, které ve veřejně přístupných lesích provozují stovky dětských oddílů, a vysvětlil také, že činnost Rady vlády pro nestátní neziskové organizace bude kontinuálně pokračovat.

Ministerský předseda ocenil dobrovolnou práci sdružení dětí a mladých lidí a prostřednictvím pracovní skupiny Stát vzkázal pozdravení a uznání členům našich spolků.

Tomáš Novotný
(článek ze stránek crdm.cz)

Kamínka – Poselství

Tak nám zrušili Poselství 2011... Trochu to připomíná slavnou švejkovskou větu „Tak nám zabili Ferdinanda“, ale tady asi nebude následovat otázka „A kterýho? Já znám dva Ferdinandy...“ A to letošní Poselství bylo naplánované dloouho dopředu a teď je zase fuč.

Jenže ono to není tak, že by se prostě nepřející Česká rada Pionýra rozhodla, že zadupe několikaměsíční práci týmu nadšenců, to ani náhodou! Rozhodnutí předcházela na zasedání rady dokonce dvě kola debat, v nichž zaznělo mnohé. Argumenty, proč tuhle obsahovou konferenci potřebujeme, i ty, proč to vlastně ani obsahová konference být nemůže. Ale popořádku.

Mezi hlavní důvody, proč nakonec Obsahová konference Poselství 2011 nebude, je nízký počet účastníků – 16 (ano, opravdu šestnáct) přihlášených k 30. lednu, tedy den před uzavřením přihlášek. Dobrá, to by se možná dalo ještě dohnat, vždyť když náhle každá krajská organizace zapracuje, rozešle informace a pošouchne nerozhodné, „lidi se nakonec najdou“ a alespoň tu stovku pionýrů dáme. Jenže tu byl ještě problém s organizačně-obsahovým zajištěním akce, když po těch měsících příprav štáb nemá vedoucí jednotlivých diskuzních skupin. Zajímavý byl pohled přítomných předsedů KOP – někteří vyslovili politování, že prezentace Poselství šla vlastně zcela

mimo KOP, nabídli pomoc při řešení aktuálně vyvstálé situace či vyslovili přímo i pochybnosti o smyslu a zajišťování akce, i když uznávali rovněž i její potřebnost. Takže přišlo ono závěrečné rozhodování...

Členové ČRP rozhodně vzali v potaz, že by bylo škoda nechat plavat veškerou vloženou energii, a navíc odmítnout ty (účastníky), kteří chtějí diskutovat o tom, kam se bude dění v Pionýru ubírat (a opravdu věříme, že jich je víc než těch šestnáct přihlášených), vznikla alternativa. Termín 25. – 27. března zůstane v kalendáři akcí, ale využijeme jiného modelu akce známého jako „Kamínka“, nepůjde však již o obsahovou konferenci.

Poslední březnový víkend tedy pojedeme do Mladé Boleslavi, budeme diskutovat, ale zároveň si tu můžeme

vyzkoušet různé aktivity: modelářství, deskové hry, airsoft, paintball, geocaching, Stezka, případně nízké lanové aktivity, dílničku, jak se stát Indiánem levně a rychle, z výtvarných činností malování voskem, malování na hedvábí, dekorace z krepového papíru, korálkování...

Zkrátka to budou taková hřejivá Kamínka – místo, kde se potkáme, přitom si vyměníme zkušenosti a zároveň i podiskutujeme na různá témata (i ta z Poselství, budou-li připravena). Na každém z nás bude, jak velké polínko přiloží, aby Kamínka zahřála co nejvíce lidí.

*Martin,
s využitím podkladů
Ilustrační foto: Kamínka 2008*

Vyhodnocení veřejné sbírky

„Povodně 2010“

Tento text jsme převzali z informačního portálu města Jaroměře. I když povodně 2010 jsou již minulostí, samotné téma je bohužel stále aktuální. Stejně tak nadčasová je ale i skutečnost, že pionýři kromě své obvyklé práce s dětmi, dokážou opravdu pomáhat i lidem v nouzi.

I když se pionýrů týká jen část článku, převzali jsme ho kvůli pochopení souvislostí celý.

„Bohužel, povodně za posledních deset let nás sužují skoro každý rok. Roky 1996, 1998, 2000, 2002, 2006, 2007, 2009, ale i 2010 se zapsaly do našich povědomí především jako mimořádně mokré, majetek beroucí a někdy i smrtelné. Povodně se pomalu stávají něčím - s nadsázkou řečeno - normálním, něčím, co patří k životu. Informace ze zaplavených oblastí, kde lidé prožívají vodní pohromu a uklízejí po tomto nevyzpytatelném živlu, však ohromují pořád. Stejně jako je ohromující síla a životní energie leckterých, kteří povodně zažili více než jednou. Podle některých se „dá naučit s povodněmi žít, jen zvyknout si na ně nejde“, jiné dokáže vytopený sklep už jen rozesmát, pro další to znamená ztrátu všeho, co v životě měli. Osudy, příběhy, emoce... Vyprávění lidí, kterých se povodně týkají, přináší různé periodika. Tak, jak se jejich kritická situace bude pozvolna uklidňovat, přestanou jejich příběhy plnit zpravodajství a úvodní stránky deníků. Jejich problémy však budou nadále přetrvávat, a lidé s očekáváním budou vyhlížet toho, kdo jim podá pomocnou ruku. Naše město k letošním povodním nebylo lhostejné. Formou veřejné sbírky si dalo za cíl pomoci postiženým lidem a vybraným finančním obnosem **společně přispět k obnově následků**. V době, kdy Zastupitelstvo města Jaroměře odsouhlasilo usnesením č. 0182-04-2010-OK-ZM ze dne 27. května 2010 konání **veřejné sbírky** na katastrálním území města, ještě nikdo netušil, že po Moravě svou ničivou silou povodně udeří nekompromisně znovu, tentokrát na severu Čech, ale i u nás v kraji (obec Dubenec, okr. Trutnov). Za pomoci různých institucí včetně zájmových organizací se nám společně k datu ukončení sbírky, tj. k 31. srpnu 2010 podařilo získat krásných **68 601 Kč**. Není snad tolik důležité, kolik kdo přinesl vybraných finančních prostředků, ale podstatné bylo „až nakažlivé“ zanícení pro jistě dobrou věc. Chtěl bych touto cestou **poděkovat všem**, kteří s námi do veřejné sbírky neváhali jít, přesto si neodpustím konstatovat, že tou v dobrém slova smyslu nakažlivou institucí byla Pionýrská skupina Za Vodou Josefov včele s paní Ivanou Vejvodovou. Zanícení, zájem a způsob organizace

Z třinácti institucí podílejících se na provádění sbírky přispěla Pionýrská skupina Za vodou Josefov čtyřiceti čtyřmi procenty celkem získaných prostředků.

pouličních sběračů, kteří se v ulicích města objevili v pondělí 21. června s pokladničkami, v bílých tričkách označených nápisem „Povodně 2010“, byl prostě fantastický a jedinečný, čemuž odpovídal i výsledek. Musím se přiznat, že od paní Vejvodové, která jako jediná měla zkušenosti s pořádáním sbírek, jsem čerpal i já osobně. Bezprostředně na úspěchy pouličních sběračů navázaly všechny mateřské, základní a střední školy včetně základní školy speciální, Dům dětí a mládeže KLÍČ, Místní skupina Českého červeného kříže, Pionýrská skupina přátelství Jaroměř, Městské kulturní středisko a také Posádková správa Armády ČR. V pořádání sbírky nejsou jen klady. Trochu více jsem očekával od Střední školy řemeslné a Sboru dobrovolných hasičů města, kteří se sbírkou 12. června na Dnu otevřených dveří na letišti Josefov začínali. K tomuto dni byla sbírka i zahájena. Osobně mne však velice zklamal přístup manažerů České pošty, s.p., u kterých převládá byrokratický přístup nad lidským. Samotní zaměstnanci na přepážkách by rádi přiložili ruku k dílu, ale striktní příkaz z generálního ředitelství dobré myšlenky udělal přítrž. S postojem České pošty, s.p. kontrastoval přístup pořadatelů letního festivalu Brutal Assault 2010, který se konal 11. – 14. srpna. Pořadatelé v čele s panem Tomášem Fialou vytvořili pro nás bezvadné podmínky. Ač výsledek nebyl až tak značný, přesto si Místní skupina

Českého červeného kříže, která si shromáždování příspěvků po dobu festivalu vzala za své, odnesla spoustu užitečných poznatků, které může aplikovat příště a které může s největší pravděpodobností v případě zájmu i předat. Co se získaným finančním obnosem? Původně byl náš zájem zaměřen na Moravu, ale ve víru událostí dostal prioritu sever Čech, konkrétně město **Frydlant** (okr. Liberec). Smlouvou o poskytnutí finančních prostředků přispějeme celou vybranou částkou na **výstavbu nového mostu pro pěší přes řeku Smědou u městského kina**. Most spojuje řekou rozdělené dvě části města a tvoří důležitou spojku mezi centrem a vlakovým nádražím. Povodní byl zcela stržen. Výstavba nového mostu bude stát přibližně 5,5 mil. a občané našeho města na ni přispějí částkou 68 601 Kč, částkou, která se při celkové sumě 5,5 milionů může zdát nepatrná, ale která jistě pomůže. Co říci závěrem? Snad jen obligátní, ale z celého srdce upřímné „Děkujeme všem, kteří nejsou lhostejní k neštěstí druhých“.

Ing. Oldřich Jiráček
Text i foto převzato
z www.jaromer-josefov.cz

Nám v redakci nezbývá, než se připojit k poslední větě vyjadřující josefovským pionýrům poděkování. Jistě si ho zaslouží, stejně jako uznání za svoji vůli pomáhat, podepřenou nejen slovy, ale hlavně skutky.

Umačkání dětmi

Jsou jich tisíce. Svůj čas a energii dávají ostatním. Moc dobře vědí, že když se díky nim rozvíjejí druzí, rozvíjíme se všichni. Dobrovolníci pracující s dětmi jsou všude kolem nás. Přesto jsou mnohdy neviditelní.

Je čas to změnit.

Nebojme se říct, že dobrovolníci pracující s dětmi jsou výjimeční lidé. Zamysleme se společně nad tím, co je pro ně nejcharakterističtější? Hledejme konkrétní tváře a příběhy. Dopřejme jim trochu slávy, kterou si tito lokální hrdinové zaslouží.

Sdružení Pionýr zahajuje informační kampaň Umačkání dětmi. Jejím cílem je v rámci Evropského roku dobrovolnictví postavit do popředí zájmu dobrovolníky pracující s dětmi. Obecně, ale i jako jednotlivce. Hravou a interaktivní formou k nim chce upoutat pozornost veřejnosti a zdůraznit, že jejich práci nelze brát jako samozřejmost. Že si za svou soustavnou práci, čas a energii zaslouží uznání.

Těžiště kampaně je v komunikaci. Vytváří prostor pro kohokoli, kdo se chce k tématu vyjádřit.

V první části, která bude zahájena koncertem Děti dětem (4. 2.) a uzavřena Bambiriádou (27. 5.), budou moci všichni navrhnout vlastnosti, které jsou pro správného dobrovolníka pracujícího s dětmi nejužitečnější, a to zcela vážně i s nadsázkou.

V druhé části kampaně (od června do listopadu) pak k vybraným vlastnostem přibudou i tváře a příběhy. Podle vybraných vlastností totiž budou navrhováni jednotliví dobrovolníci.

Finále kampaně bude společenský večer 5. 12. – v Mezinárodní den dobrovolníků.

Chceme slyšet od lidí, co si o dobrovolné práci s dětmi myslí. Chceme, aby se sami zamysleli nad tím, kdo vlastně jsou ti dobrovolníci, kteří svůj čas věnují třeba právě jejich dětem.

Zajímá nás i váš názor – i když to bude tak trochu „sami o sobě“. Ozvěte se a podělte se s námi o své názory, příběhy, zkušenosti, nápady... Vy jste hlavní hrdinové tohoto projektu!

Zapojte se na adrese www.umackanidetmi.cz!

umačkání
DĚTMI

Ilustrace: Pavel Kotyza

Evropský rok dobrovolnictví 2011

Promačkání do médií

Projekt Umačkání dětmi byl představen již dva dny před slavnostním zahájením, které proběhne na koncertu Děti dětem (4. 2.).

Ve středu 2. 2. Pionýr uspořádal tiskovou konferenci, na níž přítomné novináře informoval o aktuálním ročníku Ledové Prahy a o aktivitách, které Pionýr chystá pro Evropský rok dobrovolnictví. Kromě podpůrných akcí (o kterých jste se dočetli již v minulých číslech), jako je seminář o podpoře dobrovolnictví chystaný v Senátu Parlamentu ČR na podzim 2011, nebo příprava tzv. certifikátu dobrovolnictví, byl prezentován i nový projekt Umačkání dětmi.

V hravém duchu, který by měl být vlastní celé kampani, pomáhala s uváděním tiskové konference i dívenka jménem Laura, která se stala tvářou projektu. Snad na přítomné novináře zapůsobila natolik, aby aktivitám Pionýra věnovali opět trochu pozornosti.

Jakub

Hrajte si s chudobou a diskriminací

Seznamte se s manuálem mezinárodního projektu Peers without Frontiers

V roce 2010 zorganizovala mezinárodní organizace IFM-SEI projekt Peers without Frontiers. Do tohoto projektu se zapojili účastníci z celkem 18 zemí z celého světa, včetně členek pionýrské skupiny Údolí slunce Hamry nad Sázavou – Kateřiny Součkové a Pavly Čihákové.

Projekt byl zaměřen na tvorbu metodiky pro práci s globálními tématy obecně známými jako „Rozvojové cíle tisíciletí OSN“ (Millennium Development Goals) v rámci oddílu či družiny na táboře. Jako hlavní témata si účastníci vybrali chudobu, přístup ke vzdělání, rovnost pohlaví, přístup k lékařské péči a životní prostředí. Tyto problémy se mohou zdát velmi

vzdálené a pro běžnou činnost oddílu neuchopitelné. Manuál Peers without Frontiers však přináší balík her a aktivit na tato témata, do kterých můžete zapojit i menší děti.

Kniha má celkem šest hlavních kapitol, z nichž první se věnuje tématu rozvojových cílů jako celku a dalších pět se zabývá výše zmíněnými tématy. V každé kapitole se dozvíte základní popis situace, ve které se „svět“ nachází, respektive z jaké situace vychází dané problémy. Ty jsou doplněny o osobní zkušenosti účastníků, včetně těch evropských, protože se nejedná jen o témata, která by se týkala pouze tzv. rozvojových zemí. Na popis výchozí situace navazuje popis aktivit, které jednotlivé organizace na dané téma ve svých zemích dělají, takže se čtenář manuálu dozví i něco o činnosti sdružení dětí a mládeže po celém světě.

Každou kapitolu pak uzavírají kompletní návody her a aktivit, které si můžete přímo s dětmi v oddíle vykoušet. Manuál Peers without Frontiers je momentálně vydán v anglickém a francouzském jazyce. V tuto chvíli dobrovolníci pracují na překladu ještě do španělštiny. Anglickou verzi si můžete zdarma stáhnout na www.pionyr.cz/peers.pdf. V případě zájmu o tištěnou verzi publikace ji můžete získat zdarma, pouze za cenu poštovního z Belgie (cca 100 Kč). V případě zájmu kontaktujte Jiřího Leta, letik@pionyr.cz, 777 745 885.

Den s dolarem

Věková skupina: 8–12 let
Velikost skupiny: jakákoliv
Čas: cca hodina a půl

Teoretický vstup

Pokud máte příjem nižší než 1,25 dolaru na den, pak jste oficiálně extrémně chudí. V roce 2007 byste byli jedním z 1,1 miliardy obyvatel naší planety, kteří žijí v extrémní chudobě. V roce 1990 to bylo 1,8 miliardy. Většina světových regionů se vyvíjí dobrým směrem, ale některé země v Subsaharské Africe, Západní a Centrální Asii a Východní Evropě se nevyvinuly téměř vůbec...

Přehled

Tato aktivita nás přivede k našemu jídelníčku a připraví prostor pro zamýšlení nad cenami jídla. Pomocí praktické aktivity získají děti základní přehled o penězích, o cenách jídla a také jak si peníze rozdělit. Díky této aktivitě se děti zároveň mohou zamyslet nad tím, jak těžké je žít s příjmem 1,25 dolaru (cca 28 Kč) na den a o kolik se všechno stává levnější, pokud máte dostatek peněz, než když jste chudí.

Materiál

letáky ze supermarketu
psací potřeby, papír, lepidlo
obchod v blízkosti.

Příprava

Řekněte dětem, aby na schůzku přišly s nápady, co by chtěly jíst. Může

se jednat o obyčejná jídla, která děti jedí každý den. Tuto přípravu můžete udělat klidně na začátku schůzky.

Pokyny ke hře:

- Dejte dětem 10-15 minut na to, aby nakreslily, případně z časopisů nalepily jídlo, které normálně během dne jedí.
- Řekněte jim, ať se zamyslí nad tím, jaké suroviny jsou na přípravu jídla potřeba, nakreslete šipky k jednotlivým surovinám a jídla pojmenujte.
- Rozdělte děti do malých (cca pětičlenných) skupinek.
- Řekněte dětem, ať vyberou nejoblíbenější jídlo (mělo by se jednat o celé jídlo, nikoliv o lehkou svačinku).
- Udělejte si výlet do obchodu a vyberte jednotlivé ingredience. Ty vybírejte podle dostupných balení (v případě, že nejmenší balení má 500g, vyberte toto balení apod.). Jídlo buď nakupte nebo alespoň

si na papír poznamenejte přesnou cenu. Po návratu z obchodu řekněte dětem, že si mohou vybrat (poznámenávat na papír) jídlo v hodnotě 5 dolarů (cca 110 Kč) na osobu.

- Následně na to dejte každému dítěti 1,25 dolaru (cca 28 Kč) aby nakoupily jídlo na celý den (jídlo nemusí fakticky kupovat, ale návštěva obchodu je důležitá pro představu).
- Sejděte se s dětmi dohromady a zeptejte se jich, jestli nakoupily všechno, co potřebovaly

V rámci uzavření aktivity s dětmi projděte, co nakoupily (sepsaly), a promluvte si s nimi o několika faktech ze skutečnosti:

- Přes miliardu lidí na světě žije s menším příjmem než je 1,25 dolaru (cca 28,- Kč) na den, z toho 27% je v rozvojových zemích.
- 1,25 dolaru není pouze příjem na jedno jídlo, ale na všechny náklady domácnosti.
- Jak by se cítily, kdyby občas na jídlo prostě neměly?
- Jak by se cítily, kdyby si nikdy nemohly dovolit kvalitní jídlo?
- Všimly si, že je jídlo levnější ve velkých baleních?
- Pomohlo by jim to při shánění levnějšího jídla?

Jiří Let

Ilustrační foto z tábora Train for Change

Klíčení – 15+ odborné týmy IV.

Věkovou kategorii 15+ se v rámci projektu Klíčení věnuje tým lidí z Moravskoslezského kraje. Jsme rádi, že se můžeme věnovat zrovna této kategorii a že se na ni v Klíčení nezapomnělo. Žádnou metodiku pro věkovou kategorii 15+, navíc zpracovanou pro děti a mládež se speciálními vzdělávacími potřebami, totiž doposud v Pionýru nemáme, ale lidí v tomto věku máme ve sdružení nezanedbatelný počet. Rovněž je třeba zdůraznit, že jde o věkovou kategorii, v níž nejčastěji získáváme instruktory a následně vedoucí oddílů pro naše pionýrské skupiny. Jedná se o aktivní jedince či týmy, kteří jsou pro Pionýr velmi významní a znamenají pro sdružení budoucnost. Proto je potřeba jim věnovat dostatečnou pozornost a péči, aby mohli být těm mladším příkladem či vzorem. Vytvořením metodiky pro věkovou kategorii 15+ se mimo jiné chceme pokusit zajistit Pionýru do budoucna dostatek aktivních a kvalitních oddílových vedoucích a instruktorů.

Jak už jsme napsaly výše, členové týmu jsou všichni z Moravskoslezského kraje, konkrétně z pionýrských skupin Kopřivnice a Šenov. Věková kategorie je nám hodně blízká, protože tři z níže jmenovaných stále ještě studují a navíc obě PS mají mezi svými členy početnější skupiny osob v tomto věku. Oficiálně do týmu patří Juráš a Hanyš Chrástkovi, Verča Perzynová, Hanka Klimecká a vedoucí týmu je Renča Chrástková. Dalším velkým pomocníkem týmu je Kuba Trnčák a máme i vlastní grafičku Romču Pavlovskou.

Všichni jsme dlouholetými a aktivními členy Pionýra.

Oficiální název metodiky pro naši věkovou kategorii ještě nemáme, pracovní ji však říkáme „Hvězdná brána“. Budeme objevovat planety, konkrétně 7 planet nazvaných podle 7 pionýrských „P“ (paměť, pravda, přátelství, překonání, příroda, pomoc a poznání). Po splnění aktivit na těchto planetách bude objevitele čekat závěrečná mise na osmé planetě pojmenované „Pionýr“. Stejně jako u ostatních věkových kategorií, tak i na planetách se budeme setkávat s pěti oblastmi – sport, příroda, technika, umění a také člověk, společnost a svět. V rámci těchto oblastí vyhledáváme a zpracováváme aktivity, které by byly vzhledem ke znalostem a dovednostem charakteristickým pro věkovou kategorii 15+ nejpříhodnější a nejpoblíbenější. V každé oblasti máme stanovené cíle, k nimž by se všichni měli po splnění daných aktivit dostat nebo se k nim alespoň přiblížit. Např. v rámci oblasti „příroda“ se chceme zaměřit na aktivity směřující k ochraně životního prostředí, v oblasti „sportu“ pak preferujeme aktivity spojené již se samotnou organizací soutěží či turnajů. V oblasti „člověk, společnost a svět“ bychom chtěli např. dosáhnout toho, aby mládež nad 15 let uměla rozpoznat šikanu a aby věděla, jak ji, dle svých možností, řešit.

Samotná metodika bude upravena tak, aby byla použitelná zejména pro oddílové vedoucí a instruktory, kteří budou moci z metodiky použít jak jednotlivé části, tak ji budou moci využít jako celek, a přitom se současně zaměřit na děti a mládež se speciálními vzdělávacími potřebami, tj. např. na děti a mládež ze sociálně znevýhodněných rodin nebo také talentované děti. Rovněž máme za to, že nejuhodnější bude zpracovat metodiku obecněji, tj. popsat jednotlivé aktivity a jejich cíle bez návaznosti na téma „Hvězdné brány“, aby mohli oddíloví vedoucí a instruktoři metodiku využít kdykoli na schůzkách, akcích či na táborech, případně aby si mohli aktivity a úkoly zpracovat do vlastních her, příběhů nebo legend. Pro ty, kteří budou chtít použít metodiku jako celek, zapracujeme u jednotlivých aktivit i příběh, který bude součástí „Hvězdné brány“.

Tým, který se zabývá vytvořením metodiky pro věkovou kategorii 15+, přivítá jakékoli náměty či spolupráci při zpracovávání dané metodiky od dalších PS, jež mají zkušenosti s jednotlivci nebo skupinami v této věkové kategorii. S poznatky a náměty se můžete obrátit na Renatu Chrástkovou – email: pionyrrenata@seznam.cz.

Veronika Perzynová a Renata Chrástková

10 | tržiště nápadů a zkušeností

Jak dlouho bude?

Pochopitelně jde o sních a zimu jako takovou. Ta letošní začala už loni v listopadu a na přelomu roků jsem zaslechl jakousi pranostiku, že když tou dobou krtci ryjí krtiny, bude sních až do května! No nazdar! Radovat se mohou milovníci zimních sportů a provozovatelé sněhových radovánek, nervy nadranc budou mít nejen silničáři, ale i národohospodáři. Už teď zima napáchala škod, a kdyby měla opravdu trvat až do května...?

Ovšem, nic není nemožného. Například 9. května 1953 při slavnostní vojenské přehlídce ke Dni osvobození v Praze na Letné padal mokrý sních tak hustě, že nedohlédli na druhou stranu ulice! A rok před tím se najednou tak ochladilo, že na Šumavě 6. června v noci napadl sních a vydržel celý den.

Co mají takové vzpomínky co dělat na Tržišti a v Mozaice vůbec? Jen se podívejte po světě, co se všude děje! Sněhové záplavy a mrazy. Sních padá i tam, kde ani neví, co to vlastně je. Voda v Austrálii zaplavuje území velké jako Francie a Německo dohromady. Přidejte nějaké to zemětřesení, tornáda a další záporné přírodní jevy, aby byl obraz úplný. I o tomhle byste si měli s pionýry povídat. Jim současné generace dospělých (tedy i my) budou předávat tuto planetu se všemi klady i zápory svého „vládnutí“. Nemusí to být povídání nudné a nezajímavé, jistě dokážete vymyslet a připravit vhodné soutěže a hry, aktivity, které pionýry zaujmou a přitáhnou. A třeba najdete i vhodné odborníky, kteří vám rádi s touhle tematikou pomohou.

Kdoví, jak dlouho tahle zima opravdu potrvá, že?

Hadži (scifiveta@quick.cz)

Jaké to má být?

Ne každému se napoprvé v partě líbí, ne každý se nám napoprvé líbí! I tak se dá stručně vyjádřit situace, když k vám do oddílu někdo přijde nebo je některým z pionýrů přiveden. První dojem – na obou stranách – je leckdy rozhodující, i když není vždy nejsprávnější. I já přiznávám, že jsem se párkrát za ta léta zmýlil. Z nekňuby se stal šikula, zato z šikuly nekňuba, ba ještě hůř.

Nám se podle všeho ti tři nováčci vydařili. Martina je u Elís a jejích feministek jako doma, Otík – to jsou práce všeho druhu – a Robin si ho nemůže vynachválit. Páťa sice má s Kytkou tu a tam problémy, ale to jsou spíše hry o tom, jak se ta která rostlinka opravdu jmenuje a k čemu je dobrá nebo proč ji chránit. Zkrátka správný grínpisák.

Dobře mezi nás zapadli a málem jsme zapomněli, že bychom je někdy měli přijmout a udělat z nich pionýry. Tedy členy oddílu. Ještě že mám tak dobrou zástupkyni, a tak mi to Míša připomněla právě včas. Inčové to samozřejmě odsouhlasili.

Sněhová závodní dráha

V jedné brožurce jsem našel na jakousi sáňkařskou bojovku. Základem je poměrně dlouhá sáňkařská dráha, podle které rozmístíte po obou stranách terče. Upevníte je třeba na tyčky, aby byly kousek nad terénem – mohou představovat nepřátelské střelce. Z čeho a jak je vyrobíte, je na vás. Mohou to být i sněhuláci, což bude pracnější. Každý sáňkař si nachystá určený počet sněhových koulí. Třeba podle toho, kolik bude terčů, aspoň po jedné kouli na každý. Více výstřelů zřejmě za jízdy nezvládne.

Úkol je tedy jasný. Sáňkař vyrazí na trať a snaží se svými střelami zasáhnout terče. Může sice přibrzďovat, ale nesmí zastavit! Můžete proto určit, že kromě počtu zásahů bude o pořadí/vítězství rozhodovat i rychlost projetí trasy.

Jinou variantou je jízda dvojic na saních, kdy jeden je řidič a druhý střelec. Čím je dráha delší, tím je hra zajímavější, zvláště když není jen rovná, ale má i zákruty. Pozor ovšem na dojezd, kde musí být prostor na bezpečné zabrzdění! Hru můžete udělat náročnější i tím, že trasu připravíte tajně (např. na lesní cestě) a závodníci neznají umístění terčů. Po dojetí se nesmí vracet na start, aby ostatním popsali, kde terče stojí. Organizačně je tato varianta náročnější, ale i napínavější – musíte mít pozorovatele zásahů terčů!

Další sáňkařská hra spočívá v tom, že podle dráhy rozmístíte vlaječky nebo jiné vhodné značky, a soutěžící je musí za jízdy sbírat – aniž by zastavili! Mohou jen přibrzdit. A zase rozhoduje počet sebraných trofejí a časový limit. A do třetice můžete uspořádat sáňkařský slalom, pokud vám to terén umožní. Třeba mezi sněhuláky nebo sněhovými patnkými.

Sněhulák

Shodli jsme se, že slavnostní přijetí do oddílu a mezi pionýry bude o první jarní víkendovce. To jsou dny 19. a 20. března. Tuhle tradici jsem k plameňákům přinesl já. Od klukovských let jsme s partou okolo prvního jarního dne vyráželi na výlet. Ať bylo hezky nebo zima, což kolem 21. března bývá opravdu různé. Není to tak docela můj vynález, naučil mě to můj táta a jeho zase dědeček – tedy jeho táta.

Ven se musí, i kdyby trakaře padaly! Tak se to u nás traduje. A co vy? Máte taky nějaké své tradice a zvyky?

Oddílák Boubín

Robin a Páťa – „Budou pionýry?“

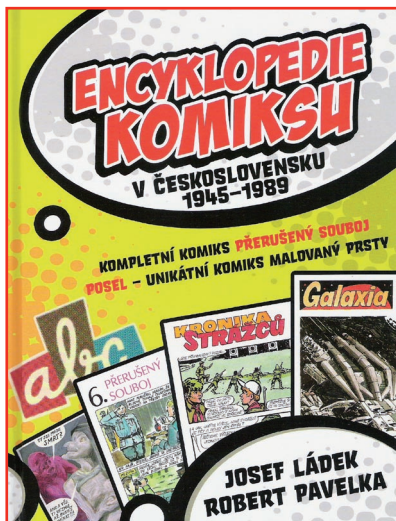
KRESLÍ: J. FILÍPEK – YEPP
PIŠE: V. TOMAN – HADŽI

Tisková oprava: V minulém vydání Mozaiky byly zaměněny strany komiksu Robina a Páťa. Za chybu se omlouváme a doufáme, že se všichni čtenáři v příběhu zorientovali.

Komiksy jsou in!

Starodávným hitem je názor, že děti málo čtou! Dodal bych, že možná čtou ještě méně než před dvaceti třiceti léty, kdy do našeho života vkročil internet

a počítačové hry. A přidal bych ještě názory kritiků z druhé poloviny minulého století, kteří brojili proti kresleným seriálům, jak se tehdy říkalo komiksům. Také prý odnaučují děti číst!

Proti tomu stály jiné názory, které naopak tvrdily, že přes obrázkové příběhy se děti mohou zajímat o četbu. Doklady pro to tenkrát byly právě z časopisů pro děti, kterých jsme tehdy měli opravdu hodně a velmi pěkných. Až nám je i ze zahraničí záviděli.

Dnes se možná dostáváme ke zcela jinému vývoji, kdy čtecí knihy budou nahrazovány obrázkovými, tedy komiksovými. Říká se tomu například román v obrazech nebo grafický román atp. Komiksy jsou zkrátka in!

Chcete-li být in, co se českého komiksu a jeho historického vývoje týče, věnujte pozornost Encyklopedii komiksu

v Československu 1945-1989. Autoři Josef Ládek a Robert Pavelka ji pojali velice originálně, a tak čtenářům nabízejí nejen informace, ale i zajímavé čtení o mnoha komiksech, které byste měli a mohli znát. První díl je věnován především komiksům z časopisu ABC mladých techniků a přírodovědců, v dalších dílech se dostane i na další a nejen dětské časopisy.

Encyklopedie vám dá do jisté míry i možnost nahlédnout do historie bývalé Pionýrské organizace ČSM a SSM, nebo poznat příběh vzniku kresleného seriálu Strážci, který je pionýrům věnován.

Ostatně si můžete s dětmi nad knihou popovídat o komiksech a seznámit se s jejich názory, zda by opravdu daly přednost obrazovému románu před knihou nebo časopisem.

Hadži

Co se naučíš v zimě, v létě jako když najdeš

Trochu záměrně jsem pozměnil ono známé, co se v mládí naučíš..., ale účel je stejný. Řekl bych, že řada pionýrů (a možná i vedoucích nebo instruktorů!) kdo ví kdy měla v ruce nějaké nářadí, obyčejným kladivem a kleštěmi počínaje a něčím náročnějším konče. Zkuste využít své schůzky i k tomu, abyste děti seznámili jak se základním nářadím, tak jeho použitím. Předpokládám, že sada toho nejpotřebnějšího se najde, ne-li u každého, tak u většiny oddílů a skupin. Patří sem:

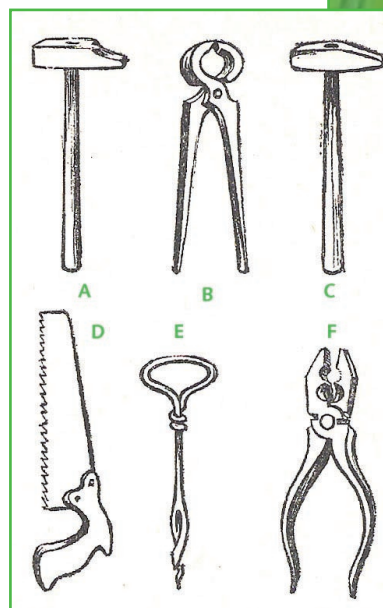
- A) truhlářské kladivo o váze asi 200 – 250 gramů, které má rovnou plosku neboli čelo;
- B) truhlářské štípací kleště dlouhé asi 140 mm, slouží k vytažování hřebíků, štípání tenčích drátů;
- C) zámečnické kladivo, je podobné truhlářskému, ale hůře se s ním zatloukají hřebíky;
- D) pila ocaska je určena k řezání prkének, i silnějších, latí a lišt, hodí se i na větve a kmínky;
- E) ruční nebozvez-vrták o průměru 3 – 4 mm, nebo celá sada od 1 mm výše;
- F) kleště kombinované (kombinačky) mohou zastoupit i štípačky, ploché čelisti umožňují rovnání a ohýbání drátů, plechu.

K základnímu vybavení ještě patří sada šroubováků, dnes vedle plochých i tzv. křížáky, nebo šroubováky s nasazovacím hroty-bity pro různé šrouby, které se dnes hodně používají. Vhodné jsou i pilníky a rašple. Zatímco pilníky jsou na kov, rašple (struháky) slouží k opravování dřeva.

Neměla by chybět ani pilka na kov a sekerka.

Cenově dnes jsou dostupné i různé elektrické vrtačky akumulátorové a elektrické šroubováky. Tady ovšem platí zásady bezpečnosti pro práci s elektrickými spotřebiči!

A ještě něco! Nemávejte, prosím, rukou, že tohle se vás netýká! Zkuste, kolik dětí umí zatlouci nebo i vytáhnout hřebík, kolik jich zvládne zašroubovat vrut do dřeva. I tohle je **poznání**, které k pionýrům patří.

Technikus

Není těžké si povšimnout, že nadpis „Sami o sobě“ mohl být v tomto čísle ještě výstižnější než obvykle. Nebýt jedné zprávy od také tradičních příspěvatelů z Horní Břízy, mohla se tato dvoustrana dokonce klidně jmenovat „Hrádek o sobě“. Přitom za uplynulý měsíc jistě proběhlo tolik zajímavých akcí. Stačí jen napsat pár řádků a přiložit fotku.

Tato dvoustrana je jenom vaše, nebojte se ji využít a trochu se ostatním pochlubit!

V Hrádku se zpívalo

Hrádek u Rokycan

Koncem roku se již popáté připojilo město Hrádek ke zpívání koled s Českým rozhlasem.

Celkem jedenáct měst našeho kraje připravilo 15. prosince vánoční odpoledne pod širým nebem.

U nás probíhal zajímavý doprovodný program. Zabíjačkové hody, jarmark dětských výrobků, vystoupení pěveckého uskupení dětí ze Základní školy a Hrádečtí trubači. V 18 hodin si 464 přítomných zazpívalo společně při vysílání rozhlasu z Plzně dvě nejznámější koledy. Finančně akci zajišťoval městský úřad, na programu se podílela občanská sdružení Pionýr a Ně-Ha, Základní škola, členové Hrádecké dechovky, Dům kultury a občané našeho města.

Ani vydatný mrazík neodradil účastníky, aby nakupovali, korzovali na náměstí a po zpěvu zatleskali, když se z rozhlasu dozvěděli, že svojí účastí byli zařazeni na třetí místo mezi přihlášenými městy.

Pionýr Hrádek naděloval

Již čtvrtým rokem se daří spolupráce se zastupci Domu sv. Zdislavy v Plzni. Mateřský klub „Klubíčko“, který pracuje na pionýrské skupině Hrádek, požádal paní učitelky v Mateřské škole, aby udělaly propagaci mezi rodiči svých svěřenců. Začátkem prosince přinesly „školkové“ děti různé hračky, které chtěly věnovat.

Celkem bylo odvezeno plné dodávkové auto.

Silvestr u pionýrských chat v Hrádku

Již několik let se scházejí pionýrští vedoucí odpoledne na Silvestra. Mezi přítomnými vládne příjemná atmosféra.

Opékají se špekáčky, vzpomíná se na končící období. Ke slovu přijde i přípitek a místo ohňostroje nám stačí prskavky.

Letos se sešlo pětadvacet účastníků, kteří se k domovu rozešli, až když se v lese zešeřilo.

Tradiční setkání pionýrských veteránů z okresu Rokycany

Uskutečnilo se v sobotu 8. 1. 2011.

Hostitelem byla pionýrská skupina Pionýr Hrádek. Dvacítka bývalých vedoucích z okresu Rokycany našla útočiště v Domě dětí v Hrádku.

Mimo veselé vítání a povídání o rodinách došlo i na pionýrské otázky. Všichni vyslechli, že skupina má 12 oddílů z toho 3 zájmové. I volnočasové kluby. Nejvíce je zajímalo „Klubíčko“ pro maminky s batolaty. V loňském roce měla skupina 220 registrovaných členů a letošní registrace právě probíhá.

Program doplnilo taneční seskupení „Šibalky“, které se skládá z děvčátek z druhé třídy. Při večerním ukončení se všichni ujistili, že se opět sejdou na letním táboře, na který je pozvala vedoucí skupiny.

za vedení Pionýra Hrádek Vlasta Vasková

S největším zaujetím zpívaly děti

Více se už do auta nevešlo

Prskavky úplně nahradily ohňostroj

Převážná většina účastníků se „Šibalkami“

Pionýrští vedoucí v Hrádku hodnotili uplynulý rok

Hrádek u Rokycan

V pátek 14. ledna 2011 se konalo výroční zasedání Rady pionýrské skupiny v Hrádku. Přes čtyřicet vedoucích a instruktorů jednalo o uplynulém roce. Na zahájení je přišli potěšit zástupci zájmových oddílů. Za karatisty vystoupil s katou Adam Šterner a disko tanec předvedla děvčata, která si říkají „Šibalky“.

Po zahájení si všichni vyslechli hodnotící zprávu, kterou přednesla vedoucí skupiny Vlasta Vasková. Následovaly zprávy o hospodaření a revizní činnosti, uskutečnila se volba vedení skupiny a byl schválen přehled plánovaných celoskupinových akcí na rok 2011. Při věcné diskusi vystoupili i hosté, kteří pozitivně hodnotili práci Pionýra ve městě. Zástupci dobrovolných hasičů z Hůrek obdrželi titul „Príma parta“ od vedení skupiny, za celoroční spolupráci a vedení odloučeného oddílu Lištičky. Tento oddíl vznikl teprve v září a zapojil už téměř třicet členů. Jinak v závěru pracovní části zazněla slova poděkování na adresu oddílových vedoucích, instruktorů, ale i pracovníků, kteří zajišťují chod skupiny. Děkovná slova také patřila spolupracovníkům jako je MÚ, ZŠ a MŠ, DK, autodoprava, zásobování a podobně. Po společné večeři probíhala beseda nad kronikami a veselé zpívání při kytáře Pepína Machatého.

za vedení Pionýra Hrádek Vlasta Vasková

Zástupce hasičů z Hůrek Filipa Štochla a Martina Poláka ocenili Vašek Lisý a Vlasta Vasková

Poslední skupinka zpěváků při kytáře Pepína Machatého, ráno před třetí

Ringo 2011

Horní Bříza

V sobotu 15. 1. 2011 uspořádala Pionýrská skupina Horní Bříza ve spolupráci s Pionýrskou skupinou Mladých požárníků z Obory 16. ročník turnaje hry Ringo v Masarykově základní škole v Horní Bříze. Samotný turnaj doprovázely další soutěže a hry: Uzlařská regata s vázáním uzlů na čas, střelba ze vzduchovky, skládání puzzle, Kloboučku hop a v neposlední řadě střelba z foukačky na terč. Pozvání přijalo 152 soutěžících z řad dětí, mládeže i dospělých z Horní Břízy, Ledec, Obory, Žichlic, Všerub, Horní Bělé, Plzně, Líní a z Nepomuku. Účastníci byli rozděleni podle věku do 4 věkových kategorií.

V hlavní soutěži o putovní pohár PS Horní Bříza, kdy se počítá pořadí předem tří přihlášených soutěžních dvojic, došlo poprvé v historii soutěže k udělení poháru dvěma týmům, a to PS MP Obora (ve složení Růžek, Ramajzl, Dolejš, Kříž, Ramajzl, Müller) a PS Horní Bříza (ve složení Zajícová, Michálek, Zeman, Bělík, Sojka, Tkáčik).

Samotné výsledky dvojic v příslušných věkových kategoriích:

Kategorie A - děti 9 let a mladší:

1. místo - Kota, Nový - SDH Horní Bělá
2. místo - Vašatová, Fanta - PS MP Obora
3. místo - Kupka, Nový - SDH Horní Bělá

Kategorie B - děti 10 - 12 let:

1. místo - Brejchová, Havlová - PS Nepomuk
2. místo - Kristl, Smejkalová - SDH Všeruby
3. místo - Marounek, Slivoň - PS Nepomuk

Kategorie C - děti 13 - 14 let:

1. místo - Dolejš, Kříž - PS MP Obora
2. místo - Cimický, Sonntag - PS Horní Bříza
3. místo - Šmucer, Trchová - PS Horní Bříza

Kategorie D - děti 15 let a starší:

1. místo - Hyneš, Jindra - PS MP Obora
2. místo - Brejcha, Šperer - PS Nepomuk
3. místo - Michálek, Zajícová - PS Horní Bříza

PS Horní Bříza

Všechno nejlepší!

- 6. 2. slaví své 60. narozeniny Danuše Heřmanová z PS Hradec (Plzeňská KOP).
- 8. 2. slaví své 50. narozeniny Ing. Peter Padúch z PS M. Kudeřičkové (Jihočeská KOP).
- 18. 2. slaví své 55. narozeniny Jindřich Vaněk ze 143. PS Jana Nerudy (Pražská OP).
- 28. 2. slaví své 60. narozeniny Dagmar Zmatlíková z 3. PS Louny (Ústecká KOP).
- 28. 2. slaví své 50. narozeniny Hana Matějčíková z PS Radlice – Medlánky (Jihomoravská KOP).

Gratulujeme a přejeme i do dalších let vše nejlepší.

Evropský rok dobrovolnictví v ČR

Deset let po Mezinárodním roku dobrovolníků (2001, vyhlášen OSN) začíná Evropský rok dobrovolnictví. Oficiální informace o ERD obecně i specificky pro Českou republiku je možné najít například na internetových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy – www.msmt.cz. Zde uvádíme jen část:

Evropský rok dobrovolných činností na podporu aktivního občanství, zkráceně Evropský rok dobrovolnictví (dále jen „ERD“), je tematickým rokem, vyhlášeným Radou ministrů EU ve všech členských zemích na celý rok 2011. Hlavním cílem ERD je podpora občanského sektoru, zejména dobrovolných

činností napříč oblastmi, a to na celostátní, regionální i místní úrovni. Stěžejní cíle ERD jsou následující:

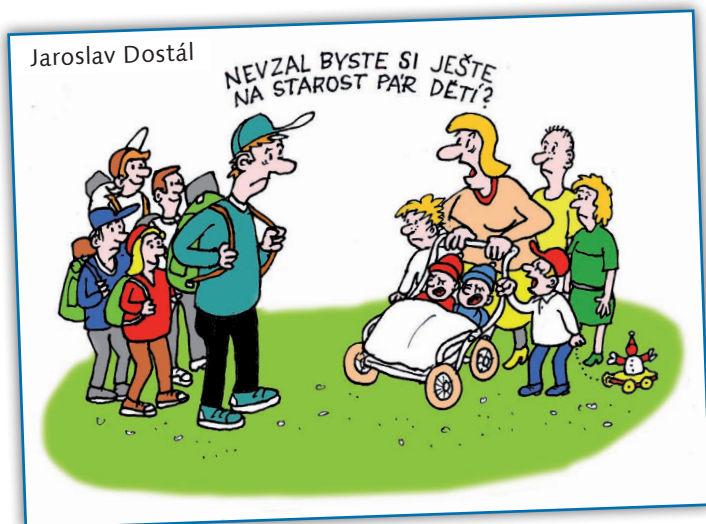
1. usilovat o vytvoření prostředí příznivého pro dobrovolnictví a tam, kde je třeba, řešit stávající překážky bránící dobrovolným činnostem;
2. umožnit organizátorům dobrovolných činností, aby zlepšili kvalitu svých činností, tedy i dobrovolníků;
3. oceňovat a uznávat dobrovolné činnosti ze strany tvůrců politik, organizací občanské společnosti, veřejných institucí a odvětví formálního a neformálního vzdělávání i zaměstnavatelů;

4. zlepšit povědomí o hodnotě a významu dobrovolnictví.

Aktivity v rámci ERD jsou financovány z grantu Evropské komise a kofinancovány MŠMT.

Aktuálně v rámci realizace ERD v České republice působí deset tematických pracovních skupin: Dobrovolnictví ve zdravotnictví, Dobrovolnictví v sociálních službách, Dobrovolnictví v kultuře, Dobrovolnictví ve sportu, Dobrovolnictví v práci s dětmi a mládeží, Dobrovolnictví v ekologii, Mezinárodní dobrovolnictví, Dobrovolnictví v krizových situacích, Firemní dobrovolnictví, Komunitní dobrovolnictví.

Kromě aktuálních informací o startujícím projektu na této stránce navážeme i na předchozí čísla Mozaiky. Minule jste viděli šest z třinácti kreslených vtipů na téma dobrovolné práce s dětmi, tentokrát vás pobaví další dva.

Dobrovolnictví vzájemně prospěšné

Stejně jako s kreslenými vtipy, navážeme na minulé číslo i v představování různých druhů dobrovolnictví – tentokrát půjde o dobrovolnictví vzájemně prospěšné.

Je to činnost, kterou vykonávají členové určitého sdružení či klubu v zájmu realizace svých cílů a poslání. Snad nejstarší a nejrozšířenější dobrovolnický organizovanou aktivitou je Sbor dobrovolných hasičů. Cvičení a následné hasičské bály se zapsaly do historie mnoha obcí a staly se jejich neodmyslitelnou tradicí. Po politické změně v roce 1989 došlo v ČR k nebývalému rozvoji neziskového sektoru, byla obnovena řada spolků a sdružení. Vedle Sboru dobrovolných hasičů vznikly tisíce nových organizací, které staví svoji činnost na lidském nadšení pro pomoc druhým. Jedná se o mnoho kulturních, sportovních, dětských a mládežnických organizací, kde určité

skupiny občanů dobrovolně, samy pro sebe a své přátele realizují řadu aktivit. Patří sem i organizace, které se snaží pomáhat svým členům, kteří jsou nějakým způsobem ve společnosti znevýhodněni, ať jsou to senioři, handicapovaní, či např. Romové. Ve všech takových sdruženích jsou při organizování volnočasových aktivit každoročně odpracovány desítky hodin zdarma, které spolu se sbírkami a finančními i věcnými dary přispívají ke zvýšení kvality života nejen svých členů.

Je však třeba zmínit, že taková činnost má obvykle celospolečenský přesah a přínos. Např. děti v oddílech nejsou jen členy nějakého sdružení. Znalosti, dovednosti i hodnoty, jež si z činnosti odnesou, uplatňují ve svém každodenním životě i v dospělosti. Do „škatulky“ dobrovolnictví vzájemně prospěšného spadáme i my – Pionýr.

I když obzvlášť rozvoj otevřených klubů v poslední době jasně vybočuje z principu činnosti vytvářené pro členy. To samé lze říci o otevřenosti našich letních táborů a dalších akcí. Práci našich dobrovolníků tak jednoznačně můžeme označit za nejen vzájemně, ale i celospolečensky prospěšnou. Chod našich oddílů a klubů je umožněn jen díky dobrovolné práci vedoucích a stejně tak i na vyšších organizačních stupních působí dobrovolní funkcionáři. Tito lidé se ve svém volném čase věnují činnosti, která je jednoznačně zaměřena ve prospěch druhých – ať už jde o přímou činnost s dětmi nebo vytváření podmínek pro ni. Veškerá dobrovolná práce, která u jednoho oddílového vedoucího činí několik set hodin ročně, však dle zákona zatím není dobrovolnou službou.

Novinky na stánku Mozaika

Evropský rok dobrovolnictví naplno začal a spolu s ním je tu pro vás i nová nabídka na Stánku Mozaika – trička, mikiny a náramkové flash disky, vše s tematickým potiskem, který je tvořen slovem dobrovolník ve všech jazycích EU. Pánská trička jsou v modré a červené barvě, dámská trička v černé a zelené barvě, mikiny s kapucí v modré a červené barvě, vše ve velikostech od S do XXL. Náramkové flash disky jsou v modré, zelené, červené a žluté barvě, jejich kapacita je 4 GB. Informace o cenách a dostupnosti konkrétních barev a velikostí získáte na adrese objednavky@pionyr.cz.

Zneužívání dětí 1

Tomuto děsivému tématu se budeme věnovat v následujících dvou číslech, protože podobně jako u problematiky HIV je informací na jedno pokračování příliš. Ačkoli k těmto případům dochází nejčastěji v rodině, mohou se významně dotýkat i naší práce s dětmi a mládeží – v kolektivu vrstevníků se máloco utají, zdravotník např. na táboře může odhalit neobvyklá zranění a podobně.

Doufáme, že v praxi nikdy nebudete muset podobnou situaci řešit, jako u předchozích témat se ale určitě hodí být přinejmenším připraven na všetečné dětské dotazy.

Syndrom CAN

Problematikou zneužívání dětí se v ČR zabýval např. prof. Jiří Dunovský.

Ve své knize definuje syndrom CAN (Child Abuse and Neglect) jako soubor „nepříznivých znaků ve stavu, vývoji dítěte i v jeho postavení ve společnosti, v rodině především. Je výsledkem převážně úmyslného ubližování dítěti způsobeného nebo působeného nejčastěji jeho nejbližšími vychovateli, hlavně rodiči.“

Ubližování dítěti

Týrání, zneužívání a zanedbávání dětí je problém starý jako lidstvo samo. V souvislosti s demokratizací naší společnosti ubližování dítěti neustalo, ale začalo být intenzivněji vnímáno, poznáváno a v nejzávažnějších případech také trestněprávní cestou řešeno. Dlouho totiž u nás převládal názor (podporovaný totalitním režimem – socialismus nemá přeci žádné sociální problémy), že u nás nikdo děti netýrá. Ve světě se až v padesátých letech tímto problémem začali cíleně zabývat někteří lékaři. Popsali závažná poranění, která nebylo možné vysvětlit nahodilým úrazem. Nazvali je neúrazová poranění. U nás se lékaři touto problematikou začali zabývat až v roce 1970.

Formy a projevy CAN

Do této kategorie patří tělesné týrání (způsobené bitím, kopáním, škracením, popálením) vedoucí k poraněním (i smrtelným). Dále bychom sem zařadili zanedbávání (úmyslné nepečování o dítě). Postupně se začalo hovořit o psychickém a emocionálním týrání (vede k nadměrnému strachu, ponižování, nadávání, izolace). Zvláštním druhem psychického týrání je souboj rodičů o dítě v rámci rozvodového řízení a po něm. Tělesné zanedbávání je úzce spojeno se zanedbáváním psychickým. Sexuální zneužívání zahrnuje jak týrání, tak zanedbávání dětí. Rozlišujeme dvě formy – kontaktní (osahávání, koitus v různých podobách vč. znásilnění a incestu) a nekontaktní (exhibicionismus, voyeurismus, fetišismus). Zdánlivě „neškodná“ pornografie hraje též

zvláštní roli, vzbuzuje totiž předčasné sexuální touhy a sexuální aktivity nezralých a nepřipravených dětí. To může vést k tzv. „aktivní“ pornografii, kde jsou děti objektem zobrazování aktů či pohlavního styku.

Tím se dostáváme k dětské prostituci, sexuální turistice a celé oblasti komerčního sexuálního zneužívání. V ČR se odhaduje, že ročně je zasaženo syndromem CAN 25 000 až 50 000 dětí do 18 let věku (1 – 2 %). Ze statistik je patrné, že víme jen asi o 5 000 případech.

Diagnostika a terapie syndromu CAN

Pediatr by měl v zájmu dítěte umět diagnostikovat syndrom CAN. Jeho diagnóza bývá snadná, pokud jsou na dítěti patrné známky násilí, zanedbanosti či podvýživy. Obtížnější je diagnostikovat týrání dětí, zejména v oblasti psychické.

Nejobtížnější je diagnostikovat sexuální zneužívání dětí (pokud se nejedná o znásilnění, které zanechává zjevné stopy na těle i duši dítěte, nebo pokud pachatel není přistižen při činu). K dispozici totiž není dostatek objektivních známek, diagnóza je založena na výpovědi dítěte, která bývá zpochybněna výpovědí obviněného. Také se obecně, bohužel, více věří dospělému než dítěti. 80% případů se odehrává v rodině, dítě je často nuceno své tvrzení odvolat.

Diagnostiku pohlavního zneužívání mají provádět ti nejzkušenější odborníci, měl by být přítomen vyšetřovatel, měl by být pořízen videozáznam, aby se rozhovor s dítětem uskutečnil pouze jednou. Vždy je nezbytná přítomnost sociálního pracovníka.

Dětský lékař se nezabývá pouze odhalováním a diagnostikou tohoto jevu, ale též terapií. Jedná se dle Dunovského o tři typy terapeutické intervence:

1. Akutní, krizová intervence – řeší dané ohrožení nebo poškození dítěte, zahrnuje první diagnózu, zjišťuje závažnost a nebezpečnost jednotlivých příznaků pro zdraví a život dítěte.

2. Střednědobá intervence – při ní se dokončuje definitivní diagnóza, lékař je povinen všechny své nálezy a poznatky poskytnout vyšetřovateli nebo soudci. Dále dojde k zahájení komplexní terapie.
3. Dlouhodobá intervence – zahrnuje komplexní, interdisciplinární aktivity ve prospěch dítěte, jejichž cílem je odstranit nebo alespoň zmírnit všechny škody způsobené v souvislosti se zasažením dítěte syndromem CAN, lékař se zaměřuje na léčbu chronických postižení.

Těžiště dlouhodobé komplexní terapie tkíví především v psychoterapeutické léčbě duševních a citových odchylek a poruch zasaženého dítěte, které též komplikují socializaci dítěte a způsobují mu celou řadu dalších problémů. Cílem terapie je dále snažit se vyřešit nepříznivé situace v rodině. Jedná se třeba i o umístění do náhradní rodiny či ústavu. Pokud to jde, ponechává se dítě ve vlastní rodině za soustavné a účinné podpory a terapie.

Zdroj:

*Sexuální výchova – vybraná témata
12. Syndrom CAN
Mgr. Miroslav Hricz*

Nás se to týká

Na tuto problematiku, její spojitost se sdruženími dětí a mládeže a hlavně na prevenci sexuálního násilí na dětech je zaměřen projekt České rady dětí a mládeže „Nás se to týká“.

V rámci tohoto projektu se uskutečnilo několik seminářů s odborníky (na téma prevence sexuálního násilí). Zároveň byla vydána publikace Hranice bezpečí a připravuje se vydání publikace Hranice bezpečí 2 (obě tyto publikace obsahují především příklady dobré praxe a zkušenosti s předcházením sexuálního násilí na dětech). Obě publikace jsou určeny především vedoucím oddílům, proto obsahují i náměty, jak s tímto tématem pracovat ve skupině dětí a dospívajících.

Oddíl se znakem Slunce

Pionýrské rodinné stříbro: „Nesmrtelné“ oddíly II/6

Oddíl Jiřího Wolkerera v Brně Lesné má 74 členů, vedoucí, instruktory a především děti. Jeho historie sahá před rok 1970, kdy vznikl jako 21. junácký oddíl J. Wolkerera. Po zrušení Junáka (i Pionýra) v Brně Lesné z dalších junáckých oddílů vznikla pionýrská skupina por. Milana Genserka. Oficiální datum vzniku pionýrského oddílu J. Wolkerera se datuje až dnem 24. dubna 1974. Oddíl je součástí 52. pionýrské skupiny Slunovrat. Ta má další dva poměrně početné oddíly: Šipky v Brně – Bohunicích (25 členů) a Stopaře v Brně – Kohoutovicích (42 členů).

Sluníčko ve znaku

Jiří Wolker napsal: „Slunce je veliký básník a napsalo překrásnou báseň zlatým perem na naši zem.“ Připomeňme si: starší generace znají básníkovo jméno zejména v souvislosti s jeho sociální tvorbou a levicovým zaměřením, český skauting se k Wolkerovi zase hlásí jako k účastníkovi jednoho z prvních skautských táborů. Komu tedy vlastně „patří“ jedna z ikon české poezie? Nejspíš, jako každý básník – sám sobě a své tvorbě.

Ve znaku oddílu s Wolkerovým jménem je Slunce. V jeho výkladu v oddílovém Čtrnáctěru se píše: „Víme, že bez něj by nebyl možný život na Zemi. Sluníčko rozdává světlo a teplo a díky němu jsou zde rostliny, zvířata i lidé. Budeme vždy chránit přírodu, protože víme, že jsme její součástí a že ji potřebujeme k životu. Paprsky sluníčka nám ukazují směr do všech světových stran, kde žijí naši kamarádi. Snažme se, aby naše myšlení a jednání bylo vždy stejně čisté, jako je obloha kolem našeho sluníčka. Rozsvíťme sluníčko upřímností a kamarádství ve svých srdcích. Cesta ke slunci je těžká, ale vyplatí se po ní jít.“

„Náš oddíl má kořeny v junáckém 21. oddílu J. Wolkerera. Mám už ale mnohaletou zkušenost, že rodiče si vybírají oddíl pro své děti podle toho, co a jak se tam dělá, a ne podle toho, jak se oddíl jmenuje nebo jestli patří pionýrům nebo skautům,“ konstatuje bývalý oddílák Radovan Muf Mrkva.

Oddílové Čtrnáctero

Činnost oddílu je odedávna zaměřena na přírodovědu, ochranu přírody, turistiku a táboření. Základem jsou schůzky družin, dělených podle věku dětí. Ty se zde věnují dovednostem, spojeným s přírodou a životem v ní. Ale i při různých rukodělných činnostech se snaží vedoucí o podporu dětské fantazie. Oddíl má proto vlastní zkoušky z přírodovědy, turistiky, z místních znalostí, prospěšné činnosti, první pomoci, zručnosti a zdatnosti. A samozřejmě i o sdružení Pionýr – oddílové Čtrnáctero. Tedy, nebojme

se toho označení: **dlouhodobý výchovný program.**

Různé systémy činnosti mají vlastně mnohé „nesmrtelné“ oddíly a skupiny. Někdy navazují na zájmové a odborné pionýrské odznaky, zčásti i Plameny a Cesty PO SSM, oproštěné od ideologizujících úkolů. Někde vycházejí i z Pionýrské či Tábornické stezky. Systém v programu činnosti vždy usnadňuje práci vedoucích a upevňuje vztah členů k oddílovému životu. Dává pocit jistoty událostí a zážitků, na něž pak navazuje i jistota osobních pozitivních vztahů.

Výchova osobnosti

„Znalosti, které děti na schůzkách získají, si mohou vyzkoušet na výpravách, které oddíl pořádá jednou za čtrnáct dní. Každoročně připravujeme pětidenní výpravu o podzimních a sedmidenní akci o jarních prázdninách. Tyto tábory jsou v bližším okolí i mimo jiho-moravský kraj. Děti tak mají možnost podívat se do míst, která znají pouze z učebnic,“ říká Muf.

Tábor 2010

Když to dovoluje počasí, táboří se pod stany. „Využíváme také naši turistickou základnu v Čachnově na Chrudimsku, kam jezdíme už dobrých 20 let. Pořádáme akce, kde se setkávají členové skupiny i mimooddílové děti: Jarní a podzimní prázdniny, soutěž Brněnské bloudění, Drakiáda, Velikonoce, zimní a letní Slunovrat, večerní hry, brodění řeky Libochůvky, plavání s Jiřím a podíleli jsme se také na přípravě Bambiriády v Lesné a hlavně připravujeme třítydenní letní tábor, který završuje naši celoroční činnost.“ vysvětluje Muf. Vedoucí se podle něj

Prosincová akce Slunovrat

snaží, aby z dětí v oddíle vyrůstaly osobnosti. To znamená věst je ke vzájemnému uznání a spolupráci, v umění spoléhat se samy na sebe, ale zároveň přijmout a poskytnout pomoc, zajímat se o druhé lidi a svět kolem sebe, umět diskutovat a řešit problémy.

Vedení z vlastních řad

Instruktoři a vedoucí jsou většinou odchovanci oddílu. Vědí, co se tu dělá, a to, co sami prožívali, mohou i vracet. Na přípravě táborů a jiných akcí pomáhají i „bývalí“ členové. „Naše zdravotnice Andulka se v roce 1979 provdala do Litomyšle a dodnes s námi jezdí na tábory,“ dokumentuje jeden z mnoha příkladů Muf. Instruktoři jsou středoškoláci, někteří vedoucí vysokoškoláci, je zde i několik pracujících v čele s nynějším vedoucím oddílu Tomášem Ficky Bučíkem.

Muf pracuje jako ekonom v brněnském Středisku služeb.

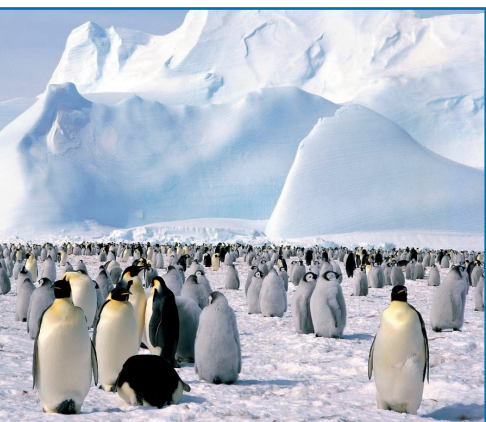
Za největší oddílovou radost považuje fakt, že už v únoru 1998 vznikla první družina z dětí bývalých členů oddílu.

„Teď to sám vidím ještě dál. I moje děti pokračují v oddíle – sedmnáctiletá dcera jako instruktorka a třináctiletý syn jako jeden z vedoucích.“

*Připravili Karel Krtička
a dlouholetý vedoucí oddílu
(nyní hospodář PS Slunovrat)
Radovan Muf Mrkva,
foto z webu oddílu J. Wolkerera*

Čeští cestovatelé

Jednu z táborových her jsme kdysi připravili podle cest plukovníka Fawcetta a pojednávala také o slavném českém cestovateli Alberto Vojtěchu Fričovi. Zejména o jeho cestách Jižní Amerikou. Nermalou hrdostí mě naplňují cestovatelské úspěchy našich krajanů, kteří neodmyslitelně patří k mým klukovským vzorům. Proto je dnešní kvíz zaměřen právě na ně.

1. Na vlastní náklady prošel jižní Afriku a jako první zmapoval horní tok Zambezi:

- a) Aleš Hrdlička
- b) Emil Holub
- c) František Emanuel Vrána

2. Účastnil se expedice kapitána Byrda do Antarktidy:

- a) Jaroslav Vojta
- b) Vojtěch Vojtěch
- c) Vojtěch Zamarovský

3. Byl členem posádky letu vzducholodi kapitána Nobileho k severnímu pólu:

- a) František Kvapil
- b) František Procházka
- c) František Běhounek

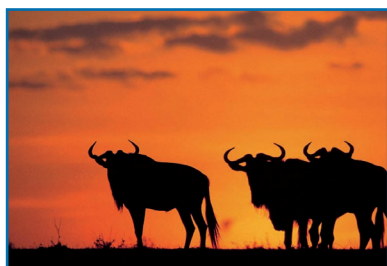
4. Procestoval Mexiko, Paraguay, brazilské Mato Grosso a první zmapoval povodí řeky Putomayo:

- a) Josef Václav Frič
- b) Alberto Vojtěch Frič
- c) Martin Frič

5. Objevil a proplul vodní cestu z Orinoka přes Cassiquiare a Rio Negro do Amazonky a rovněž procestoval celou severní Afriku:

- a) Enrique Stanko Vráz
- b) Bartoloměj Slavoj Mráz
- c) Benito Mirko Ráž

6. Procestovali Afriku od severu k jihu, Jižní Ameriku od jihu k severu, Eurasii od Prahy do Japonska:

- a) Laurín a Klement
- b) Jaromír Hanzlík a Matyáš Korvín
- c) Jiří Hanzelka a Miroslav Zikmund

7. Sám na motocyklu procestoval Malou Asii, Střední východ a Indii:

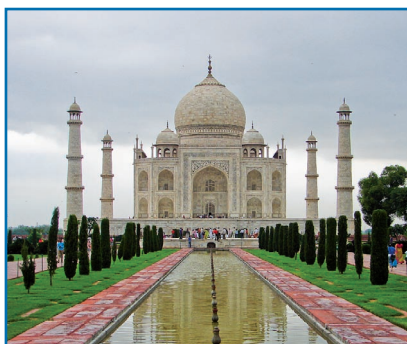
- a) F. A. Elstner
- b) Gustav Havel
- c) František Šťastný

8. S koněm, soby a psím spřežením procestoval východní Sibiř, Aljašku, Kanadu i Severní ledový oceán:

- a) Josef Kariboo Wurzel
- b) Václav Nanook Wenzel
- c) Jan Eskymo Welzl

10. S puškou a udicí prošel pralesy, džungle, tajgu, stepi i hory Sovětského svazu:

- a) Adolf Machač
- b) Jan Tleskač
- c) Rudolf Luskač

9. Procestoval muslimské země od Maroka po Turecko:

- a) František Nepil
- b) Arnošt Kvapil
- c) Alois Musil

11. Byl největším znalcem severní a východní Afriky své doby a průkopník safari:

- a) Oldřich Macháček
- b) Bedřich Machulka
- c) Karel Vondřich

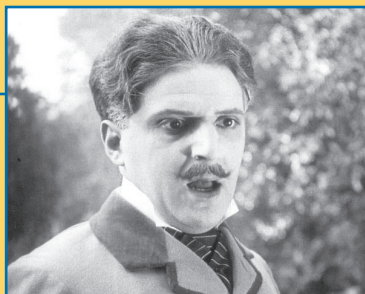
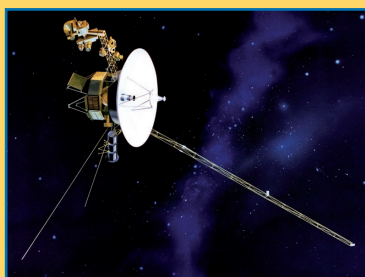
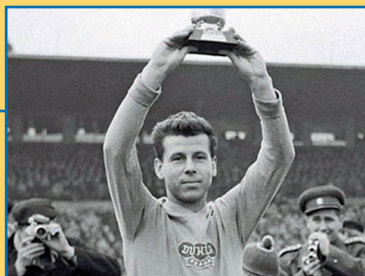
12. Byl největším znalcem centrální Afriky poloviny minulého století a mezi prvními prozkoumal neznámé pralesy horního toku Konga:

- a) Mirko Pašek
- b) L. M. Pařízek
- c) Antonín Pazdera

Kaleidoskop

1. 2. 1956 se narodil politik Josef Lux (zemřel 22. 11. 1999).
2. 2. 1956 začal první přesun stavebního objektu v republice, kaple Máří Magdalény u mostu Svatopluka Čecha byla při úpravách nábřeží kapitána Jaroše přesunuta o 30,75 m.
4. 2. 1941 se narodil Jiří Raška, olympijský vítěz ve skoku na lyžích r. 1968.
7. 2. 1311 byl ve Svatovítské bazilice korunován Jan Lucemburský českým králem a Eliška Přemyslovna královnou.
7. 2. 1951 se narodil herec Miroslav Donutil.
8. 2. 1926 se v pražském divadle Na Slupi poprvé představilo Osvobozené divadlo jako dramatická sekce uměleckého sdružení Devětsil.
8. 2. 1931 se narodil zpěvák Milan Chladil (zemřel 28. 6. 1984).
9. 2. 1921 zemřel Jan Kříženecký, architekt, fotograf a tvůrce prvních českých filmů (narodil se 20. 3. 1868).
9. 2. 1931 se narodil fotbalista a trenér Josef Masopust.
11. 2. 1861 americká občanská válka: Sněmovna reprezentantů Spojených států amerických se všemi hlasy usnesla na garanci proti otroctví v kterémkoli státu Ameriky.
12. 2. 1961 odstartovala Veněra 1 – první sonda k cizí planetě.
15. 2. 1831 se narodil Josef Hlávka, stavitel a mecenáš vědy a umění (zemřel 11. 3. 1908).
16. 2. 1941 zemřel – umučen v Dachau – Alfréd Fuchs, novinář a spisovatel (narodil se 22. 6. 1892).
17. 2. 1921 se narodil Vladimír Svitáček, filmový a televizní režisér a scenárista (zemřel 23. 8. 2002).
17. 2. 1931 se narodila herečka Jiřina Jirásková.
18. 2. 1901 se narodil herec Hugo Haas (některé prameny uvádějí datum narození 18. 2. 1900, na kopii oddacího listu je datum narození 19. 2. 1901), (zemřel 1. 12. 1968).
21. 2. 1846 se narodil spisovatel Svatopluk Čech (zemřel 23. 2. 1908).
21. 2. 1991 ČSFR byla přijata za člena rady Evropy.
21. 2. 1921 se narodil Zdeněk Miler, výtvarník, režisér animovaných filmů, ilustrátor dětských knížek, tvůrce krtečka.
22. 2. 1921 zemřel Antonín Balšánek, architekt – podílel se např. na stavbě Obecního domu (narodil se 5. 6. 1865).
24. 2. 1921 narodil se Ludvík Aškenazy, spisovatel, dramatik, scenárista (zemřel 18. 3. 1986).
24. 2. 1946 se narodil dirigent Jiří Bělohlávek.
26. 2. 1361 se narodil český panovník Václav IV. (zemřel 16. 8. 1419).
26. 2. 1911 se narodil politik Josef Smrkovský (zemřel 14. 1. 1974).
28. 2. 1911 se narodil režisér a scenárista Otakar Vávra.

Jezte tučné – vyhnete se cukrovce

Dvacet let trvající studie ukázala, že kyselina trans-palmitolejová, běžně přítomná v mléčných výrobcích, výrazně snižuje riziko onemocnění cukrovkou II. typu a dalších poruch látkové přeměny. Tento typ pozorovací studie vyžaduje potvrzení dalšími podobnými studiemi a kontrolními experimenty, ale míra spojitosti rizika onemocnění a hladiny této kyseliny je ohromující. Představuje téměř trojnásobný rozdíl mezi jedinci s nejvyššími a nejnižšími hladinami této mastné kyseliny v krvi. Částečně ztužené rostlinné tuky jsou spojeny se zvýšeným rizikem srdečních chorob. Průmyslově ztužené rostlinné tuky mají delší trvanlivost, nižší nároky na skladování a lepší roztíratelnost. V současnosti se využívají v hojné míře především u levnějších průmyslově zpracovávaných potravin, margarínů a také v restauracích rychlého občerstvení. Na rozdíl od nich nenasycené „trans“ mastné kyseliny přirozeně přítomné v mléčných a masných výrobcích nejsou spojovány se zvýšeným rizikem srdečních příhod. Vyhněte se margarínům, vyberte si máslo. Tato kyselina se vyskytuje především v tučných mléčných výrobcích – mléku, másle, sýrech – a mase. Ale všeho s mírou!

U konce s větrem

Zprávy o tom, že se sonda Voyager-1, vypuštěná do vesmíru v roce 1977, blíží k hranici Sluneční soustavy, se začaly objevovat již v roce 2004. Teprve nyní to ale potvrdilo řídicí středisko v kalifornské Pasadeně, působící v rámci NASA. Letos v červnu zaznamenalo, že rychlost slunečního větru, který sonda soustavně měří, se výrazně zpomaluje. Poslední data vyslaná Voyagerem-1 v tom pracovníky laboratoře utvrdila. Voyager-1 se tak dostává na konec heliosféry, oblasti, kde je sluneční vítr stále patrný.

Nejlepší výroky Viktora Černomyrdina

Autor aforismů je bývalý ruský premiér v letech 1993–1998. „Mysleli jsme to dobře, ale dopadlo to jako vždycky.“ „Tu otázku jsme podrobně probrali. Od A do B.“ „Budeme tak žít, že nám naše děti a vnuci budou závidět.“ „Nikdy v životě se něco takového nestalo, a už je to tady zase.“ „Co jsme udělali Bohu, Alláhovi a těm dalším?“ „Když jsem žid, tak co bych se za to styděl! Teda, já žid nejsem.“ „Vláda je složitý organizmus, když budete neustále měnit její členy, výsledek nebude stát za nic. Vím to, byla to moje práce.“

Narozeniny

Wikipedii je 10 let. Umí 217 jazyků a zná 17 milionů pojmů. Otevřená internetová encyklopedie se za tuto dobu stala pátou nejnavštěvovanější webovou stránkou na světě. Portál denně navštíví miliony uživatelů.

Máte rádi zimu? Pokud ano a stejně jako nám se vám líbí nasvětlené sněhové vločky snášející se k zemi, vyrobte si ledovou svíčku. Originální výrobek je spojením dvou nesmiřitelných živlů – vody a ohně. Společně dokážou nádherně čarovat. Tak je spoutejte do ledové svíčky a dokreslete si zimní večery, třeba na nadcházejících jarních prázdninách.

*Za Pionýrskou skupinu Údolí slunce
Tlapky a Pimpa*

Materiál: voda, větvičky, korálky, koření, svíčka.

Pomůcky: velká nádoba, malá nádoba – kalíšek na svíčku, izolepa, nůžky, mrazák.

2. Do velké nádoby nalijte vodu tak, aby nepřetékala do malé nádoby.

5. Po zmrznutí odstraňte izolepu a obě nádoby. Pro snazší práci můžete nádoby omýt teplou vodou.
6. Na závěr stačí dát do otvoru po malé nádobě, který zůstal v ledovém bloku, svíčku.

1. Pomocí izolepy upevněte malou nádobku na svíčku doprostřed větší nádoby. Nádoby by se neměly vzájemně dotýkat ani dny. Ideální je upevnit je okraji do stejné výšky.

3. Naaranžujeme do vody připravené předměty. Můžete použít přírodniny, koření, korálky...
4. Další krok je na mrazáku. Celé dílo nechte zmrznout.

